

ДИРЕКТИВА 96/49/ЕО НА СЪВЕТА

от 23 юли 1996 година

относно сближаване на законодателствата на държавите-членки по отношение на железопътния превоз на опасни товари

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 75 от него,

като взе предвид предложението на Комисията ¹,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет ²,

в съответствие с процедурата, определена в член 189в от Договора ³,

(1) като има предвид, че през последните години железопътният превоз на опасни товари значително нараства, като по този начин се увеличава рискът от възникване на извънредни ситуации; като има предвид, че следва да се приемат мерки, които да гарантират, че този вид транспорт се осъществява по възможно най-безопасен и сигурен начин;

(2) като има предвид, че всички държави-членки са договарящи се страни по Конвенцията за международни железопътни превози (COTIF), която в своето допълнение Б определя единни правила относно договорите за международен превоз на стоки по релси (CIM), приложение I, от която установява Правилника за международен железопътен транспорт на опасни товари (RID)); като има предвид, че географският обхват на въпросната конвенция се простира отвъд границите на Общността;

(3) като има предвид, че въпросната конвенция не включва в обхвата си националния железопътен превоз на опасни товари; като има предвид, че поради това е важно да се осигури единно прилагане на хармонизирани правила за

¹ ОВ С 389, 31.12.1994 г., стр. 15, и изменено предложение от 3 октомври 1995 г. (все още не-публикувано в ОВ).

² ОВ С 236, 11.9.1995 г., стр. 36.

³ Становище на Европейския парламент от 13 юли 1995 г. (ОВ № С 249, 25.9.1995 г., стр. 138), Обща позиция на Съвета от 8 декември 1995 г. (ОВ С 356, 30.12.1995 г., стр. 34) и Решение на Европейския парламент от 16 април 1996 г. (ОВ С 141, 13.5.1996 г., стр. 51).

безопасност в рамките на Общността; като има предвид, че най-подходящият начин за постигане на тези цели е да се приведат в съответствие законите, свързани с RID, които се прилагат в държавите-членки;

(4) като има предвид, че спазването на принципа на субсидиарност е необходимо законодателствата да бъдат сближени по начин, осигуряващ висока степен на безопасност при вътрешните и международни превози, да гарантира отстраняването на нарушенията на конкуренцията като улесни свободното движение на стоки и услуги в Общността и да осигури съгласуваност с останалите разпоредби на правото на Общността;

(5) като има предвид, че разпоредбите на настоящата директива не нарушават, поетото от Общността и нейните държави-членки задължение за стремеж към бъдещо уеднаквяване на системите за класификация на опасни вещества, съгласно целите, установени с програма 21, глава 19 на Конференцията на UNCED, проведена през месец юни 1992 година в Рио де Жанейро;

(6) като има предвид, че все още не съществува специална законодателна уредба на Общността относно условията на безопасност, при които следва да бъдат превозвани биологични агенти и генетично изменени микроорганизми, регламентирани в Директиви 90/219/ЕИО⁴, 90/220/ЕИО⁵ и 90/676/ЕИО⁶;

(7) като има предвид, че разпоредбите на настоящата директива не засягат прилагането на други разпоредби на правото на Общността относно безопасността на работниците и опазване на околната среда;

(8) като има предвид, че държавите-членки трябва да имат право да прилагат специфични разпоредби относно движението при превози на тяхна територия на опасни товари по железопътната мрежа;

(9) като има предвид, че, държавите-членки следва да запазят правото си временно да прилагат правила съобразно препоръките на Организацията на обединените нации относно разнообразния превоз на опасни товари, тъй като RID все още не е съгласувана с тези правила, като с това се цели да бъде улеснен смесеният превоз на опасни товари

(10) като има предвид, че всяка държава-членка следва да запази правото си да регулира или забранява, по причини различни от тези, касаещи безопасността, национален железопътен превоз на определени опасни товари;

⁴ ОВ L 117, 805.1990 г., стр. 1. Директива, изменена с Директива 94/51/ЕО на Комисията (ОВ L 297, 18.11.1994 г., стр. 29).

⁵ ОВ L 117, 8.5.1990 г., стр. 15. Директива, изменена с Директива 94/15/ЕО на Комисията (ОВ L 103, 23.4.1994 г., стр. 20).

⁶ ОВ L 374, 31.12.1990 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 95/30/ЕО на Комисията (ОВ L 155, 6.7.1995 г., стр. 41).

(11) като има предвид, че следва да се отчете необходимостта от по-строги мерки за безопасност на тунела под Ламанша, поради неговите специфични характеристики, и по-специално трасето и дължината му; като има предвид, че следва да се приемат и разпоредби, позволяващи на държавите-членки да въведат същите мерки, когато възникне необходимостта от тях; като има предвид, че следва да се прилагат по-строги стандарти за определени държави-членки, прилагани за материали, предназначени за превоз поради променливите температури на тяхна територия;

(12) като има предвид, че, поради обема на изискваните инвестиции в този сектор, следва да се определи един преходен период, през който държавите-членки да запазят временно действието на определени конкретни национални разпоредби, свързани с изисквания за строителство или за използване на цистерни, контейнери, опаковане или код за действия при спешност;

(13) като има предвид, че не следва да се създават пречки пред въвеждане на новости в технологиите и производствата; като има предвид, че за тази цел следва да се приемат временни изключения;

(14) като има предвид, че разпоредбите на RID позволяват сключване на споразумения за дерогация от самите тях; като има предвид, че значителен брой двустранни споразумения, сключени между държавите-членки, създават спънки пред свободното предлагане на услуги, свързани с превози на опасни товари; като има предвид, че включването на необходимите разпоредби в приложението към настоящата директива следва да отмени необходимостта от подобни дерогации; като има предвид, че следва да се разпорежи за преходен период, през който държавите-членки да имат право да прилагат съществуващите между тях споразумения;

(15) като има предвид, че железопътният превоз на опасни товари до, или от, трета държава е разрешен, когато се извършва съобразно изискванията на RID; като има предвид, че, независимо от това, при извършване на транспортни операции от и до републики на бившия Съветски съюз, които не са договарящи се страни по COTIF, държавите-членки имат право да приемат считани от тях за подходящи мерки конкретно за тези операции; като има предвид, че те гарантират ниво на безопасност, равностойно на предвиденото в RID;

(16) като има предвид, че следва да се предвидят разпоредби, позволяващи бързото привеждане в съответствие на настоящата директива с техническия прогрес, и по-специално приемането на нови разпоредби съобразно реда, определен в рамките на RID; като има предвид, че за тази цел, следва да се създаде комитет и да се приеме процедура за тясно сътрудничество между държавите-членки и Комисията в рамките на този комитет,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

Обхват

Член 1

1. Настоящата директива се прилага към железопътния превоз на опасни товари в държавите-членки или между тях. Държавите-членки имат право да изключат от обхвата на настоящата директива превозите на опасни товари, извършвани чрез транспортно оборудване, което е собственост на или попада под отговорността на въоръжените сили.

2. Настоящата директива не засяга правата на всяка една държава-членка, с оглед правото на Общността, да определя конкретни изисквания за безопасността при извършване на национален или международен железопътен превоз на опасни товари, когато приложението ѝ не обхваща конкретните области, и *inter alia*, по-специално относно:

- разписанието на влаковите композиции;
- надзора на товарни вагони във влаковите композиции в националното разписание на движението им;
- правилници за действие при спомагателни операции по превозите като надзор и застопоряване;
- обучението на служителите и управление на информацията, отнасяща се до превозваните опасни товари;
- специални правилници за превоза на опасни товари в пътнически влакове.

Член 2

По смисъла на настоящата директива:

- “RID” означава разпоредбите, отнасящи се до международния железопътен превоз на опасни товари, упоменати в приложение I на допълнение Б към Конвенцията за международни железопътни превози (COTIF), включително всичките изменения;

- “СІМ” означава единният правилник за договаряне на международен железопътен превоз на опасни товари, включен като допълнение Б към Конвенцията за международни железопътни превози (COTIF), включително всичките изменения;

- “опасни товари” означава вещества и предмети, чиито железопътен превоз е забранен или разрешен само по реда на условията, посочени в приложението на настоящата директива;

- “превоз” означава всяка операция по железопътен транспорт на опасни товари, извършвана изцяло или частично на територията на държава-членка, включително дейностите по товарене, разтоварване и прехвърляне на, или от, друг вид превозно средство, както и налаганите от обстоятелствата спирания по време на превоза, обхванати от приложението на настоящата директива, без да се нарушават определените по реда на действащите законодателства на държавите-членки норми относно отговорността при провеждане на такива операции; тук не се включват превозите, извършвани изцяло на територията на определено предприятие.

Член 3

1. Без да се накърняват разпоредбите на член 6, опасни товари, чийто превоз е забранен по смисъла на приложението, не могат да се превозват по железопътната мрежа.

2. Освен ако в настоящата директива не е предвидено друго и без да се нарушава правилата за достъп на железопътните компании до пазара, или общоприетите правила, прилагани при превоза на стоки по железопътната мрежа, железопътният превоз на опасни товари се разрешава, когато са спазени определените съгласно приложението разпоредби.

ГЛАВА II

Дерогации, ограничения и изключения

Член 4

Всяка държава-членка има право, за целите на националните ѝ железопътни превози в рамките своята територия, да запази правното действие в националното си законодателство на нормите, които са в съответствие с препоръките на ООН за превози на опасни товари, до времето, когато приложението на настоящата директива се преработи така, че да отразява въпросните препоръки. В тези случаи, въпросните държави-членки известяват Комисията за това.

Член 5

1. Без нарушаване на разпоредбите на Общностното право, всяка държава-членка разполага с право да регламентира или забранява превоза на определени опасни товари на територията ѝ, главно по причини различни от безопасността по време на самите превозни операции и свързани по-специално с националната сигурност или опазване на околната среда.

2. а) При извършване на превози през тунела под Ламанша, Франция и Обединеното кралство имат право да налагат по-строги разпоредби от предвидените в приложението. Комисията се известява за тези мерки и тя от своя страна ги прави достойние на останалите държави-членки.

б) Когато, която и да е държава-членка, счете, че при превози през тунели на нейна територия, подобни на тунела под Ламанша, следва да прилагат по-строги разпоредби, тя известява Комисията за това. От своя страна, Комисията, действайки съобразно процедурата по реда на член 9, се произнася дали въпросният тунел има сходни характеристики. Приетите разпоредби от държавата-членка се известяват на Комисията, която от своя страна ги съобщава на останалите държави-членки.

в) Държава-членка, на чиято територия средната дневна температура е често под -20°C , има право да наложи по-строги мерки относно температурните изисквания за материали, предназначени за национален железопътен превоз, когато последните са опасни товари, и докато съответните препратки за температури за определени климатични зони не са включени в приложението.

3. Ако при настъпване на нещастен случай или произшествие, държава-членка прецени, че прилаганите мерки за безопасност са се оказали недостатъчни, за да ограничат опасностите, присъщи на превозните дейности, и когато се приеме, че съществува спешна нужда от предприемане на мерки, въпросната държава-членка известява Комисията на етап планиране на мерките, които възнамерява да приеме. Действайки съобразно процедурата по реда на член 9, Комисията се произнася с решение по въпроса дали да разреши прилагането на предложените мерки, както и да определи продължителността им.

4. Държавите-членки могат да запазят правното действие на всички национални разпоредби, прилагани към 31 декември 1996 г. относно превоза и опаковането на вещества, съдържащи диоксини или пестициди.

Член 6

1. Всяка държава-членка има право да разрешава железопътен превоз на територията ѝ на опасни товари, които са класифицирани, пакетирани и етикетирани съобразно международните изисквания за въздушен или морски транспорт, когато превозната операция включва и пътуване по море или въздух.

Когато национален или международен превоз включва морски транспорт, всяка държава-членка има право да прилага допълнителни разпоредби към включените в приложението, така че да отчете международните норми за морския транспорт, включително и тези, управляващи превозите по фериботни линии.

2. Разпоредбите на настоящото приложение, отнасящи се до формата на транспортната документация и използването на езици при обозначенията, или в задължителните документи, не се прилагат, когато транспортните операции се извършват само на територията на една единствена държава-членка. Държавата-членка има право да разреши използването на документация и езици, различни от посочените в приложението, когато превозните операции се извършват само и единствено на нейна територия.

3. В рамките на своята територия, всяка държава-членка има право да разреши използването на железопътни вагони, конструирани преди 1 януари 1997 г., и които не са съобразени с изискванията на настоящата директива, но са конструирани съобразно действащото към 31 декември 1996 г. национално законодателство в тази област, при условие че въпросните вагони се поддържат в рамките на изискванията за безопасност.

4. Всяка държава-членка има право да запази действащото си национално законодателство към 31 декември 1996 г. относно конструкцията, употребата и условията за превози в нови цистерни и нови контейнери, определени в клас 2 на приложението, когато не съвпадат с изискванията в него, докато в приложението се включат препратки за стандартите при конструиране и използване на цистерни и контейнери, които са с правно обвързваща сила, както и настоящите разпоредби, но в срок не по-късен от 31 декември 1998 г. Контейнери и цистерни, конструирани преди 1 януари 1999 г. и поддържани в рамките на изискванията за безопасност могат да продължат да се използват при първоначалните им условия.

5. Всяка държава-членка има право да запази действащите си национални разпоредби относно температурите за превоз на нейна територия на втечнени газове или смеси от втечнени газове, когато се отличават от разпоредбите в приложението, до включване на съответните разпоредби за температурите по определени климатични области в европейските стандарти и съответно включване в приложението.

6. Всяка държава-членка има право да разреши, при превози на нейна територия, използването на опаковки, произведени, но без удостоверение по реда на RID, преди 1 януари 1997 г., при условие че въпросните опаковки имат нанесена датата

си на производство и са преминали определените по реда на националните разпоредби тестове към 31 декември 1996 г., и при условие, че са поддържани в съответните граници за безопасност (включително при тестване и проверки, когато това се налага), по реда на следната схема: метални контейнери за насипни товари и метални бидони с обем на вместимост над 50 литра могат да се използват до 15 години след датата на производството им; други метални и пластмасови опаковки могат да се използват до пет години след датата им на производство, но не по-късно от 31 декември 1998 г.

7. Всяка държава-членка има право да разреши превоза на определени опасни товари на своята територия, които са пакетирани преди 1 януари 1997 г., но до 31 декември 1998 г., при условие, че въпросните товари са класифицирани, опаковани и подпечатани съобразно действащото към 1 януари 1997 г. национално законодателство в тази област.

8. Всяка държава-членка има право да запази разпоредби в правната ѝ система, които действат към 31 декември 1996 г., и които са свързани с мястото и видимостта на кода за действия при спешност, вместо идентификационния номер по степен на опасност, определен в настоящото приложение, за работата на националните си железопътни превози на нейна територия.

9. Всяка държава-членка има право, след провеждане на консултации с Комисията, да запази правното действие на разпоредби, които са по-малко строги от посочените в приложението и се отнасят до вътрешен железопътен превоз на малки количества опасни товари, с изключение на стоки със средна или висока степен радиоактивност.

10. Всяка държава-членка има право да разреши извършването на *ad hoc* специфични транспортни операции на територията си за опасни товари, или такива транспортни операции, които са забранени в приложението, или транспортни операции, провеждани при условия, различни от посочените в приложението.

11. Като отчита действащото законодателство на Общността, настоящата директива не ограничава правото на всяка държава-членка, след провеждане на консултации с Комисията, да разреши редовни транспортни операции за опасни товари по определени маршрути на територията ѝ, когато последните са част от определен промишлен процес, които са или забранени по реда на приложението, или се изпълняват при условия, различни от определените в него, когато въпросните операции имат локален характер и се намират под строг контрол по ясно определени условия.

12. При условие, че не се ограничава безопасността, компетентните органи на всяка държава-членка имат право да отпускат временни дерогации по приложението с цел извършване на нейна територия на опити, необходими преди да се стигне до изменения на приложението, за да се адаптира към технологичното и промишлено

развитие. Комисията се известява за тези мерки, а от своя страна тя известява останалите държави-членки.

Договорени между компетентните органи на държавите-членки временни дерогации, приемат формата на многостранни споразумения и се предлагат на компетентните органи на всички държави-членки от компетентния орган, който поема инициативата за подобна мярка. Комисията се известява за това.

Упоменатите в алинеи първа и втора дерогации се прилагат без дискриминация на основание националност или място на установяване на изпращача, превозващия или получателя на опасните товари; те могат да продължават максимум пет години и не могат да бъдат подновявани след изтичане на този срок.

13. Най-късно до 31 декември 1998 г. всяка държава-членка има право да прилага действащи споразумения с останалите държави-членки, без дискриминация на основание националност или място на установяване на изпращача, превозващия или получателя на опасните стоки. Всяка една бъдеща дерогация спазва разпоредбите на параграф 12.

14. В съответствие с действащото законодателство на Общността, настоящата директива не ограничава правото на всяка държава-членка, след провеждане на консултации с Комисията, да разреши превоза на опасни товари при условия, които са по-малко строги от посочените в приложението на настоящата директива, когато това са местни превози на кратки разстояния в рамките на пристанища, летища или промишлени площадки.

Член 7

1. По силата на действащото национално законодателство и това на Общността по въпросите на достъпа до пазара, превозът на опасни товари по железопътната мрежа между територията на Общността и трети държави се разрешава когато се извършва в съответствие с изискванията на RID.

2. Настоящата директива не променя правата на държавите-членки, след консултации с Комисията, да приемат съответните нормативни актове за територията си относно железопътни превози на опасни товари, когато последните идват от, или отиват към тези от бившите републики на Съветския съюз, които не са договарящи се страни по COTIF. Приетите нормативни актове се прилагат единствено за железопътни превози на опасни товари (опаковани, в насипно състояние или в цистерни) чрез железопътни вагони разрешени в държава, която не е договаряща се страна по COTIF. Посредством съответните мерки и поети задължения, въпросните държави-членки гарантират поддържането на безопасността на равнище, равностойно на предвиденото в RID. За определени

държави-членки разпоредбите на настоящия параграф се отнасят единствено за вагони цистерни.

ГЛАВА III

Заключителни разпоредби

Член 8

Необходимите изменения по адаптиране на настоящата директива към научния и технически прогрес в рамките на обхвата ѝ, по-специално при отчитане измененията на RID, се приемат съобразно процедурата по реда на член 9.

Член 9

1. В работата си по настоящата директива, Комисията се подпомага от Комитет по транспорта на опасни товари, създаден по реда на член 9 от Директива 94/55/ЕО⁷, наричан по-долу “Комитетът”, съставен от представители на държавите-членки и председателстван от представител на Комисията.

2. Представителят на Комисията предлага на Комитета проектомерки за обсъждане и приемане. Комитетът се произнася по проектомерките в рамките на срок определен от председателя му, според спешността на обсъжданите въпроси. Мнението се приема с мнозинство по реда на член 148, параграф 2 от Договора, когато става въпрос за решения, които Съветът взема по предложение от страна на Комисията. Гласовете на представителите на държавите-членки в Комитета се броят по начина, определен в същия член. Председателят не гласува.

3. а) Комисията приема предвидените мерки, когато последните са съобразно решението на Комитета.

б) Когато предвидените мерки не са съобразни с мнението на Комитета, или когато Комитетът не се произнесе, Комисията представя незабавно на Съвета проекторешение за мерките, които се налагат за приемане. Съветът се произнася с квалифицирано мнозинство.

Когато Съветът не предприеме никакви действия в срок от три месеца след представяне на проекторешенията на Съвета, Комисията приема предложените от нея мерки.

⁷ ОВ L 319, 12.12.1994 г., стр. 7.

Член 10

1. Държавите-членки приемат необходимите закони, подзаконови и административни актове, за да приведат своето законодателство в съответствие с настоящата директива преди 1 януари 1997 г. Те незабавно уведомяват Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки. .

2. Държавите-членки предоставят на Комисията своите закони, подзаконови и административни разпоредби, които се отнасят до прилагането на настоящата директива.

Член 11

Настоящата директива влиза в сила в деня след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейските общности*.

Член 12

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 23 юли 1996 година.

За Съвета:
Председател
I. YATES

ПРИЛОЖЕНИЕ

В Правилника за международен железопътен транспорт на опасни товари (RID), считано от 1 януари 1995 г., изразите “договаряща се страна” и “държавите или железопътната мрежа” се заменят с “държава-членка”.

NB: Версиите на всички официални езици на Общността се публикуват веднага щом консолидираният текст се подготви на всички тези езици.

* * *

По смисъла на настоящото приложение, “товарителница” означава товарителница CIM, използвана за международни превози, но не ограничава правото на всяка държава-членка да използва, за превози, които не са покрити от CIM, всякакви други равностойни документи. Освен това използването на израза “ADR” в поле 15 от настоящото приложение, не засяга правото на всяка държава-членка да разреши за своя национален трафик железопътния превоз на автомобилни превозни средства по реда на Директива 94/55/ЕО.